

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/144/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123010959
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123010959.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov Mgr. Kristíny Ferencziovej a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci vedenej proti odsúdenému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, o návrhu odsúdeného o podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 25.5.2023, č.k. 5PP/31/2023-20, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 5.10.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, zamietla.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol podľa § 415 ods. 1 Tr. por., podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2, ods. 3 Tr. zák. tak, že zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom C. X, B., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 4T/64/2009 zo dňa 16.6.2017.

2. Proti uvedenému uzneseniu podal odsúdený priamo na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva na podanie sťažnosti. Odsúdený podanú sťažnosť neodôvodnil.

3. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán
a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

4. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

5. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

6. Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia uvedeného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Návrh odsúdeného zamietol z dôvodu, že hoci odsúdený spĺňa formálnu podmienku (vykonanie potrebnej časti trestu odňatia slobody), avšak nespĺňa prvú materiálu podmienku (vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie) a druhú materiálu podmienku (dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu).

7. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvého stupňa pri vyhodnotení prvej materiálnej podmienky ju splnil iba čiastočne. Vychádzal z obsahu hodnotenia riaditeľa ÚVTOS, ktoré konštatovalo, že správanie odsúdeného v ústave nebolo vždy na požadovanej úrovni. V pedagogickej dokumentácii sa nachádza viacero negatívnych poznatkov o nedodržiavaní príkazov a nariadení, o spaní po budičku,

o nedodržívaní zásad slušného správania, pri presunoch rozprával, nebol riadne ustrojený, dostával sa do konfliktov, zavádzal príslušníkov zboru, prechovával nepovolené veci, šiel na pracovisku, svojvoľne sa vzdialil počas presunu na ranný výdaj stravy na nákup do ústavného bufetu. Napriek množstvu negatívnych poznatkov sa však dá konštatovať, že sa jeho správanie stabilizovalo. Disciplinárne tresty nemá vykázané, disciplinárne odmenený bol štyrikrát. Odsúdený nie je pracovne zaradený. Bol zaradovaný podľa potrieb ústavu na pracoviská v ústave s dohľadom. naposledy bol zaradený na pracovisko v ústave s dohľadom Bagsey, vyradený bol z dôvodu nezvládania práce. Na oddiele sa podľa potreby zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov oddielu a ústavu. Resocializačná prognóza sa u odsúdeného z hľadiska hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti javí nepriaznivá. Stanovené ciele programu zaobchádzania plní čiastočne a čiastočne spĺňa podmienky na podmienené prepustenie s dohľadom.

8. Pri posudzovaní druhej materiálnej podmienky, konštatoval súd, že táto nie je splnená. Vychádzal z odpisu z registra trestov, z ktorého vyplýva, že odsúdený je špeciálnym recidivistom, nakoľko sa opakovane dopúšťal majetkovej trestnej činnosti. Odsúdený nie je vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát, doposiaľ bol trikrát potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody. Ako ďalej vyplýva z registra trestov, odsúdenému boli v minulosti ukladané aj podmienené tresty odňatia slobody, v rámci ktorých súd poskytol odsúdenému šancu viesť usporiadaný a riadny život v súlade so zákonom, ktorú však odsúdený nevyužil, z doposiaľ uložených trestov a svojej trestnej minulosti sa nepoučil a pokračoval v páchaní trestnej činnosti aj závažnejšieho charakteru, za ktorú mu bol rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 16.06.2017 sp. zn. 4T/67/2009 uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý momentálne vykonáva. Zárukou, že odsúdený bude po podmienenom prepustení viesť riadny život neposkytuje súdu ani hodnotenie riaditeľa ústavu, v zmysle ktorého vykazoval odsúdený aj negatívne prejavy správania a len čiastočne spĺňa podmienky na podmienené prepustenie, neohovoriac o jeho nepriaznivej resocializačnej prognóze. Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa nedostane do rozporu so zákonom. Podmienené prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienenom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienenom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie má súd za to, že náprava páchatelia a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

9. Preskúmaním konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia sťažnostný súd zistil, že toto bolo vykonané v súlade so zákonom, keď prvostupňový súd nariadil a vykonal verejné zasadnutie, na ktorom vypočul procesné strany, oboznámil listinné dôkazy a dal odsúdenému možnosť dostatočne realizovať jeho práva, ktoré mu vyplývajú z ustanovení Trestného poriadku.

10. Pokiaľ ide o správnosť napadnutého výroku, sťažnostný súd je názoru, že skutočnosti uvedené v napadnutom uznesení neumožňujú v prípade odsúdeného vyhovieť jeho návrhu na podmienené prepustenie. Zistenia a závery, ktoré v odôvodnení napadnutého uznesenia uvádza prvostupňový súd, a ktoré sú uvedené v tomto uznesení v bodoch 7 a 8, považuje sťažnostný súd za relevantné, ktoré sú rozhodujúce pre vyvodenie záveru o tom, či čiastočný výkon trestu odňatia slobody splnil svoj účel do tej miery, aby bolo možné rozhodnúť o tom, že odsúdený nebude vo výkone tohto trestu odňatia slobody naďalej pokračovať.

11. Sťažnostný súd pre zvýraznenie správnosti úvah prvostupňového súdu opakuje, že pokiaľ ide o splnenie prvej materiálnej podmienky, z hodnotenia poskytnutého Ústavom na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by svedčali o polepšení odsúdeného. Ako prvostupňový súd správne poukázal, správanie odsúdeného počas výkonu trestu nebolo vždy na požadovanej úrovni. Prispôsobenie sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, nemožno vyhodnotiť ako polepšenie, ktoré má na mysli ustanovenie § 66 ods. 1 Trestného zákona. Nemožno konštatovať polepšenie v prípade, že odsúdený len čiastočne plní ciele stanovené programom zaobchádzania.

12. Pokiaľ ide o nesplnenie druhej materiálnej podmienky na podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, aj tu sa sťažnostný súd plne stotožnil s názorom prvostupňového súdu.

Vzhľadom na to, že výkon trestu na odsúdeného nepôsobí dostatočným výchovným vplyvom, nie je možné konštatovať, že je daný dôvodný predpoklad, že v prípade jeho podmieneného prepustenia povedie riadny život. Sťažnostný súd, rovnako ako prvostupňový súd, poukazuje v tejto súvislosti aj na trestnú minulosť odsúdeného, ktorý bol viackrát súdne trestaný, pričom ani predchádzajúce odsúdenia ani uložené tresty na odsúdeného zjavne nemali požadovaný preventívny a resocializačný účinok, keďže mu nebránili v ďalšom páchaní úmyselnej trestnej činnosti. Jeho resocializačná prognóza bola stanovená ako nepriaznivá, čo svedčí v neprospech úvah o tom, že by po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, viedol riadny život. Inštitút podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je v zásade výnimkou z pravidla, že odsúdená osoba má vykonať trest odňatia slobody, ktorý jej bol súdom uložený, a preto zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. V tomto prípade trestná minulosť a osobnosť odsúdeného právom vyvoláva zreteľnú obavu z recidívy jeho protiprávneho správania sa v prípade jeho podmieneného prepustenia.

13. S poukazom na vyššie uvedené, sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.